

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 17.7.2015
COM(2015) 349 final

POROČILO KOMISIJE SVETU

o oceni napredka pri izterjavi dolgovane dodatne dajatve proizvajalcev mleka za obdobja od 1995/1996 do 2001/2002, o katerem je Italija poročala Komisiji in Svetu

(Na podlagi člena 3 Odločbe Sveta 2003/530/ES)

POROČILO KOMISIJE SVETU

o oceni napredka pri izterjavi dolgovane dodatne dajatve proizvajalcev mleka za obdobja od 1995/1996 do 2001/2002, o katerem je Italija poročala Komisiji in Svetu

(Na podlagi člena 3 Odločbe Sveta 2003/530/ES)

To poročilo o oceni je sestavljeno v skladu s členom 3 Odločbe Sveta 2003/530/CE z dne 16. julija 2003 o združljivosti pomoči, ki jo namerava Republika Italija dodeliti svojim proizvajalcem mleka, s skupnim trgom (v nadaljnjem besedilu: Odločba Sveta), ki od pristojnih italijanskih organov zahteva, da Svetu in Komisiji vsako leto poročajo o napredku pri izterjavi dolgovanega zneska od proizvajalcev za dodatno dajatev za obdobja od 1995/1996 do 2001/2002.

Na podlagi člena 1 Odločbe Sveta pomoč, ki jo je Italijanska republika proizvajalcem mleka zagotovila tako, da je v proračun Evropske unije namesto njih plačala znesek dodatne dajatve na mleko za obdobja od 1995/1996 do 2001/2002, ki so ga ti dolgovali Evropski Uniji, in tem proizvajalcem omogočila, da dolg v obdobju več let odplačajo v obliki odloženega plačila brez obresti, izjemoma velja za združljivo s skupnim trgom pod pogojem, da:

- proizvajalci odplačajo znesek v celoti v enako velikih letnih obrokih in
- da obdobje odplačevanja, ki se začne 1. januarja 2004, ni daljše od 14 let.

Na podlagi člena 2 Odločbe Sveta mora Italija za namen dodelitve pomoči skupno dodatno dajatev za zadevna obdobja prijaviti Evropskemu kmetijskemu usmerjevalnemu in jamstvenemu skladu (EKUJS) (zdaj Evropski kmetijski jamstveni sklad (EKJS)) ter neporavnani dolg v treh enako velikih letnih obrokih odbiti od izdatkov, ki jih je EKUJS financiral za november 2003, november 2004 in november 2005. Italija je z dopisom z dne 26. avgusta 2003 ustrezno prijavila skupno dodatno dajatev za zadevna obdobja. Preostali znesek neporavnane dolga je bil ustrezno odbit od izdatkov, ki jih je EKUJS financiral za november 2003, november 2004 in november 2005.

Člen 3 Odločbe Sveta od pristojnih italijanskih organov zahteva, da vsako leto Svetu in Komisiji poročajo o napredku pri izterjavi dolgovane dodatne dajatve proizvajalcev za tržna leta od 1995/1996 do 2001/2002.

Italijanski organi so svoje deseto poročilo na podlagi navedene določbe predstavili Komisiji v dopisu agencije AGEA (Agenzia per le Erogazioni in Agricoltura) z dne 13. novembra 2014 o plačilu obroka za leto 2013.

Pričujoče poročilo vsebuje oceno Komisije glede napredka, o katerem so za leto 2013 poročali italijanski organi in ki zadeva izterjavo dodatne dajatve tako za sedem obdobj, na katera se nanaša Odločba Sveta, kot za ostala obdobja.

Plačilo dajatve v okviru sheme obročnega odplačevanja iz leta 2003

Odločba Sveta, ki Italiji omogoča, da namesto italijanskih proizvajalcev mleka v proračun Evropske unije plača dodatno dajatev, je leta 2005, v katerem je bilo oblikovano prvo poročilo Sveta, zadevala 25 123 proizvajalcev dolžnikov. Za leto 2013 se je ta številka znižala na 21 819.

Izmed vseh proizvajalcev, ki v skladu s poročilom zdaj dolgujejo dajatev za sedem obdobj iz Odločbe Sveta, se jih je 15 431 odločilo za plačilo v okviru sheme obročnega odplačevanja iz

leta 2003. Leta 2004, preden je bil plačan prvi obrok, je 15 431 proizvajalcev, ki so se odločili za plačilo v okviru sheme obročnega odplačevanja, skupaj dolgovalo 345 milijonov EUR, kar je bila približno ena četrtna skupnega zneska dajatve, ki so ga še dolgovali proizvajalci, ki se niso želeli vključiti v shemo obročnega odplačevanja. Zaradi tega se zdi, da so se za shemo obročnega odplačevanja odločili večinoma proizvajalci z najmanjšimi proizvodnimi presežki. Po drugi strani pa se proizvajalci z večjimi proizvodnimi presežki (približno 8 000 proizvajalcev, ki so za sedem obdobj zavezani k plačilu dolgovane dajatve v višini približno 1 milijarde EUR) niso odločili za vključitev v shemo obročnega plačevanja. Vendar je treba opozoriti, da italijanski organi vsako leto prejmejo nove vloge za obročno odplačevanje. Leta 2013 je bilo predloženih 160 novih vlog, kar skupaj ustreza znesku v višini 8,7 milijona EUR. Skupni znesek iz sheme obročnega odplačevanja je 362,17 milijona EUR.

Deseti obrok v skupnem znesku 26 165 096 EUR naj bi do 31. decembra 2013 plačalo 11 331 proizvajalcev. Preverjanja, ki so jih izvedli italijanski organi, kažejo, da je 11 132 proizvajalcev v letu 2013 pravočasno plačalo zneske v skupni višini 25 664 142 EUR, kar pomeni, da je 98,24 % proizvajalcev pravočasno plačalo 98,2 % dolgovanega zneska v okviru desetega obroka. Pred tem je bilo pravočasno plačilo devetih predhodnih obrokov zabeleženo v obsegu 99,6 %, 97,9 %, 99,5 %, 99,7 %, 96,4 %, 96,2 %, 90,5 %, 98,3 % oziroma 96,9 % dolgovanih zneskov. Pobrane dajatve v okviru prvih desetih obrokov skupaj znašajo okoli 270 739 640 EUR (približno 97,3 % celotnega dolgovanega zneska iz naslova navedenih obrokov).

Čeprav te ravni zagotovo kažejo, da so proizvajalci iz sheme obročnega odplačevanja predani izpolnjevanju svojih obveznosti, Komisija meni, da je nadaljnje spremljanje primerov, pri katerih plačilo ni bilo zabeleženo v določenem roku, glavni pokazatelj, v kolikšni meri so italijanski organi zavezani zagotavljanju ustreznega spoštovanja pogojev sheme in nenazadnje tudi izterjavi zneska dolgovane dajatve v celoti.

V zvezi z desetim obrokom še ni nobenih informacij glede preostalih 199 proizvajalcev, ki dolgujejo 500 948 EUR.

Za deveto obdobje odplačevanja obrokov 285 proizvajalcev do konca leta 2012 ni izvedlo plačil, kar ustreza znesku v višini 786 682,83 EUR. V skladu z informacijami, prejetimi od italijanskih organov, so osrednji organi o vseh teh primerih obvestili ustrezne regionalne organe, da bi izterjali plačilo celotnega dolgovanega zneska z obrestno mero izven sheme obročnega odplačevanja. Pozneje se je izkazalo, da je od 285 proizvajalcev, za katere se je prvotno menilo, da niso plačali, 191 proizvajalcev plačilo dejansko izvedlo. 94 proizvajalcev, ki niso plačali devetega obroka, pa je izgubilo možnost obročnega odplačevanja, proti njim pa so bili sproženi postopki za prisilno izterjavo.

Kmetijska gospodarstva, za katera je bila možnost za obročno odplačevanje preklicana

Neplačilo katerega koli izmed letnih obrokov pomeni izključitev zadevnega proizvajalca iz sheme obročnega odplačevanja, kar lahko povzroči, da se proizvajalcu zaseže celotni še dolgovani znesek in obračunane obresti.

Deset let po začetku sheme obročnega odplačevanja iz leta 2003 je bila pravica za obročno odplačevanje preklicana za 613 kmetijskih gospodarstev, in sicer za skupni dolg, razdeljen na obroke, v višini 22 817 190 EUR.

Od tega zneska je bilo 7 128 700 EUR plačanih pred preklicem te pravice, 4 297 074,81 EUR pa je bilo izterjanih po preklicu, kar pomeni, da celotni neporavnani dolg preostalih 251 kmetijskih gospodarstev znaša 11 391 415 EUR.

Te številke kažejo, da vestnost italijanske uprave pri pobiranju ustreznih dajatev pri proizvajalcih, ki so zaradi neplačila obroka izključeni iz sistema obročnega odplačevanja, še zdaleč ni ustrezna. Poleg tega so morali proizvajalci mleka umakniti vložena pravna sredstva pred italijanskimi sodišči, če so se želeli vključiti v shemo obročnega odplačevanja. Ob upoštevanju tega dejstva se zdi, da pomanjkljiva izterjava ni posledica morebitne dolžine sodnih postopkov, pač pa bi bila lahko posledica nezmožnosti italijanske uprave, da učinkovito izterja navedene zneske.

Šestmesečni odlog plačila in posledice na področju državnih pomoči

Na podlagi odstavka 12 duodecies člena 2 italijanskega zakonskega odloka št. 225 z dne 29. decembra 2010, ki je bil po spremembah preoblikovan v zakon št. 10 z dne 26. februarja 2011, je Italija odobrila, da se do 30. junija 2011 odloži plačilo obrokov za leto 2010, ki bi v skladu s shemo obročnega odplačevanja iz leta 2003, kot je bila odobrena s Odločbo Sveta 2003/530/ES, načeloma zapadli v plačilo 31. decembra 2010.

S Sklepom C(2013) 4046 final z dne 17. julija 2013 je Komisija sklenila, da odlog plačila obroka dajatev na mleko z zapadlostjo 31. decembra 2010 pomeni pomoč, ki je nezdružljiva z notranjim trgov. Poleg tega je menila, da je ta pomoč pomenila kršitev pogojev, določenih z Odločbo Sveta 2003/530/ES, in je za tiste, ki so jo koristili in tako prestopili okvir, ki ga je določil Svet, ustvarila novo državno pomoč, ki je nezakonita v smislu člena 1(f) Uredbe (ES) št. 659/1999 in je prav tako nezdružljiva z notranjim trgov.

S Sklepom št. C (2013) 4046 final je Komisija Italiji odredila, naj od upravičencev odloga plačila izterja zneske nezdružljive pomoči ter pripadajoče obresti.

Italijanski organi so začeli upravne postopke za postopek izterjave pomoči. Vendar je Italija 8. novembra 2013 proti Sklepu Komisije vložila tožbo na Sodišču (zadeva T-527/13). Postopek še poteka. Sodišče je 24. junija 2015 izdalo sodbo o razglasitvi delne ničnosti sklepa Komisije: potrdilo je pristop Komisije v zvezi s pomočjo, povezano z odlogom plačila obroka dajatev z zapadlostjo 31. decembra 2010, zavrnilo pa je sklepe Komisije v zvezi z novo pomočjo, ustvarjeno za tiste, ki so ta odlog koristili in tako prestopili okvir sklepa Sveta.

Dolgovana dodatna dajatev za obdobje 2002/2003

Za obdobja od leta 1995 do leta 2002 je Italija na podlagi Odločbe Sveta 2003/530/ES namesto proizvajalcev v proračun Evropske unije plačala dodatno dajatev.

Od leta 2004 države članice na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 1788/2003 z dne 29. septembra 2003 dodatno dajatev neposredno plačajo v proračun Unije.

Obdobje 2002/2003 pa ni zajeto niti v Odločbo Sveta niti v novo shemo iz leta 2004. Ob upoštevanju prekoračitve nacionalne kvote, dodeljene Italiji, so italijanski proizvajalci mleka, odgovorni za to prekoračitev, proračunu Unije za obdobje 2002/2003 dolgovali 227,77 milijona EUR.

Od tega zneska je bilo izterjanih in v proračun Evropske unije plačanih 56,58 milijona EUR, 40,68 milijona EUR pa je bilo razveljavljenih na podlagi sodne odločbe. Tako so 31. decembra 2013 proizvajalci mleka proračunu Evropske unije dolgovali še 130,50 milijona EUR iz naslova dodatnih dajatev za obdobje 2002/2003. Od tega zneska je 9,35 milijona EUR zajetih v shemo obročnega odplačevanja iz leta 2009.

Dolgovana dajatev, ki ni bila vključena v shemo obročnega odplačevanja iz leta 2003 ali sistem povračila iz leta 2009

V predhodnih poročilih je bilo že poudarjeno, da shema obročnega odplačevanja iz leta 2003 in sistem povračila iz leta 2009 (z obrestno mero, ki je enaka referenčni meri Unije in zvišana za nekaj odstotnih točk) dejansko pokrivata le majhen del dajatev, ki jih je treba izterjati.

Tako skupni znesek dajatev, ki ga je treba izterjati za obdobja od 1995/1996 do 2008/2009 in kot ga je sporočila Italija, znaša 2,305 milijarde EUR. Od tega zneska je Italija med letoma 2003 in 2013 izterjala 566,71 milijona EUR, od tega 270,74 milijona EUR v okviru načrta obročnega odplačevanja iz leta 2003, 4,99 milijona EUR v sistemu povračila iz leta 2009 in 290,98 milijona EUR izven shem obročnega odplačevanja.

Od preostalega zneska, tj. 1,738 milijarde EUR:

- majhen delež (199,88 milijona EUR) pokrivata shemi obročnega odplačevanja, ki ju je Italija vzpostavila leta 2003 in leta 2009 in h katerima so pristopili nekateri proizvajalci mleka, ki so zavezani plačilu dajatve;
- 211,23 milijona EUR ni mogoče povrniti zaradi stečaja proizvajalca ali na podlagi razveljavitve plačila dajatve s strani sodišča;
- proizvajalci, ki se niso želeli vključiti v shemo obročnega odplačevanja in ki so v večini primerov dodatni dajatvi nasprotovali pred italijanskimi sodišči, pa dolgujejo še 1,327 milijarde EUR.

Tako približno 87 % vseh neporavnanih zneskov dajatev za obdobje od 1995/1996 do 2008/2009 (kar znaša 1,527 milijarde EUR) ni vključenih v nobeno shemo obročnega odplačevanja.

Skupni znesek dajatev, ki je bil doslej pobran izven sheme obročnega odplačevanja, znaša samo 290,98 milijona EUR. Na podlagi poročila italijanskih organov naj bi bila ta izjemno nizka stopnja posledica velikega števila pravnih sporov s strani proizvajalcev, ki so zavezani k plačilu dajatve in ki so dosegli zaustavitev izterjave.

V prejšnjih ocenjevalnih poročilih, ki so bila predložena Svetu, je Komisija izrazila stališče, da morajo letna poročila Italije konkretno opisati status nerešenih sodnih postopkov in navesti podrobnosti, ki potrjujejo plačilo s strani proizvajalcev, katerih ugovor plačilu je bil zavrnjen na sodišču. Brez teh podrobnih informacij Komisija prej ni mogla ustrezno spremljati napredka pri izterjavi tistega dela dajatve, ki ni bil vključen v shemo obročnega odplačevanja.

Komisija želi izraziti zadovoljstvo glede podatkov iz poročila italijanskih organov o desetem obroku, ki zadevajo trenutno splošno stanje pri izterjavi dajatev v okviru sheme obročnega odplačevanja, vzpostavljene leta 2003.

Vendar pa številčni podatki, ki jih je predložila italijanska uprava, kažejo, da je bil pri pobiranju zneskov, ki niso zajeti v shemi obročnega odplačevanja, napredek zanemarljiv. Zlasti ni velikega napredka pri izterjavi izvršljivih zneskov, ki se niso nikoli izpodbijali ali ki so se izpodbijali, vendar jih je sodišče potrdilo, ali za katere potekajo postopki, a zanje niso bile izdane odredbe o zaustavitvi plačila.

Do 31. decembra 2013 je bilo dejansko pobranih za okoli 240,92 milijona EUR izvršljivih zneskov, preostali izvršljivi zneski pa znašajo 827 milijonov EUR. Komisija tudi ugotavlja, da v okviru zneska v višini 1,527 milijarde EUR, ki je še dolgovan za obdobje od 1995/1996 do 2008/2009, 500 milijonov EUR še ni izvršljivih, saj so predmet pravnega spora, v okviru katerega je sodišče odredilo zaustavitev izterjave, vendar jih bo treba izterjati, potem ko bo sodišče izdalo sodne odločbe, ugodne za upravo.

Od trenutno izvršljivih zneskov, dolgovanih za celotno obdobje od 1995/1996 do 2008/2009, jih je bilo dejansko pobranih samo 22,5 %.

Za obdobje, zajeto v Odločbi Sveta (od 1995/1996 do 2001/2002), je pobranih 26,6 % trenutno izvršljivih zneskov. Izvršljivi zneski se ločijo na:

- zneske, ki se niso nikoli izpodbijali: od 172,12 milijona EUR izvršljivih zneskov je bilo izterjanih 109,65 milijona EUR, kar predstavlja izterjavo v višini 63 %;
- zneske, ki so bili predmet pravnega spora, vendar zanje ni bila izdana odredba o zaustavitvi plačila: od 256,20 milijona EUR izvršljivih zneskov je bilo izterjanih samo 28,38 milijona EUR, tj. 11 %;
- zneske, ki jih je potrdilo sodišče: od 639,97 milijona EUR izvršljivih zneskov je bilo izterjanih samo 102,89 milijona EUR, tj. 16,5 %;

Komisija poudarja, da je stopnja izterjave v zadnjih dveh kategorijah izjemno slaba. Prav tako je pri 172,12 milijona EUR, ki se niso nikoli izpodbijali in bi bili lahko torej takoj izterjani, treba izterjati še 62,48 milijona EUR. Za dolgovane dajatve za obdobja od 1995/1996 do 2001/2002 to pomeni, da 19,54 milijona EUR tudi po več kot desetih letih še ni bilo izterjanih.

Komisija močno obžaluje počasen napredek pri izterjavi dela dajatev, ki ni bil vključen v shemo obročnega odplačevanja iz leta 2003 in sistem povračila iz leta 2009.

Komisija nenehno pozorno spremlja postopek izterjave v Italiji, zlasti izterjavo dajatev, ki niso vključene v shemo obročnega odplačevanja. Službe Komisije so italijanskim organom ob več priložnostih predstavile svoje ugotovitve (vključno z negativnimi pripombami) in zahtevale podrobne informacije o različnih vidikih izterjave dajatev na mleko.

Vendar pa kljub številnim ponavljajočim se pozivom Komisije italijanski organi večine dolgovanih dajatev še vedno niso izterjali.

Evropska komisija je 20. junija 2013 Italijo na podlagi člena 258 PDEU pozvala, naj predstavi svoje ugotovitve glede nezadostnosti ukrepov, sprejetih za odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti pri izterjavi dodatnih dajatev za obdobje od leta 1995 do leta 2009. Vendar pa iz odgovora Italije ni razviden noben večji napredek pri izterjavi.

Komisija je 10. julija 2014 izdala obrazloženo mnenje proti Italiji, ker ta ni sprejela ustreznih ukrepov, s katerimi bi zagotovila uspešno in učinkovito izterjavo presežnih dajatev pri proizvajalcih mleka, ki so presegli svoje individualne kvote v letih, ko je Italija presegla svojo nacionalno mlečno kvoto.

Sklep

Komisija meni, da v kolikor se upoštevajo pogoji uporabe sheme obročnega odplačevanja iz leta 2003, potrjene z Odločbo Sveta, napredek italijanskih organov pri izterjavi dolgovanega zneska od proizvajalcev, ki so se odločili za shemo obročnega odplačevanja za obdobja od 1995/1996 do 2001/2002, dokazuje, da je upravljanje sheme zadovoljivo.

Glede zneskov, ki niso bili vključeni v shemo obročnega odplačevanja, je Komisija že od leta 2010 v več zaporednih ocenjevalnih poročilih Svetu in v opominu, ki ga je Italiji poslala 20. junija 2013, ter nazadnje še v obrazloženem mnenju z dne 10. julija 2014 izrazila svoje nezadovoljstvo nad premajhnim napredkom pri izterjavi dajatev na mlečne kvote.

Informacije, ki so jih italijanski organi predložili v svojem poročilu o desetem obroku, kažejo, da ni zaznati nobenega pomembnejšega novega napredka pri dejanskem pobiranju dajatev, ki

niso vključene v shemo obročnega odplačevanja. Zaradi visokega zneska neplačanih dajatev ter dolgega časovnega obdobja, v katerem neplačani zneski niso bili izterjani, je treba priti do zaključka, da italijanski organi nikakor ne zagotavljajo učinkovitosti in uspešnosti prava Unije, zaradi česar se je Komisija 26. februarja 2015 odločila, da pri Sodišču evropske unije vložijo tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti na podlagi člena 258 PDEU.